

Östhammars kommun

Snesslingeberg 2015-06-12

Motion gällande framtida ansvar och hantering av gestaltungsfrågor i Östhammars kommun.

Staden Östhammar förändras, som alla andra städer och tätorter i kommunen vilket är en nödvändighet, men hur är det med den gestaltungsmissiga karaktären och olika projekts samverkan i det större sammanhangen? Nuvarande utveckling tenderar till att gradvis förvanska stadsmiljöerna och steg för steg göra dem allt tydligare i konturerna. Orternas och städernas gestaltning är en central del i samhällenas möjlighet till fortsatt utveckling, där attraktiviteten ofta är en viktig faktor vad gäller nyinflyttning och förutsättningar för lokal handel och service.

Låt oss se hur situationen ser ut i staden Östhammar. Vi har sett ett båthusbygge inne i Östhammars hamn utan detaljplaneändring, vilket borde vara det rimliga då hela hamnen behöver en översyn för framtida förbättrad funktionalitet. Vi har sett en ny skylt inne i Östhammar, där Öregrunds gamla stadsvapen, numera en del av Östhammars kommuns logo, placerats vid kommunrabatten vid infarten, ett projekt helt vid sidan om det s k "välkomstskyltprojektet". Vi har sett förslag på en ny gestaltning av Rådhusorget. Vi har sett hur kvarteret Källör behandlats, där gestaltungsfrågan vid det tillfället hanterats av Tillväxtkontoret. Vi har sett hur Cirkusplatsen forcerades fram utan någon större gestaltungsmissig diskussion eller en nödvändig framtida funktionalitetsanalys av rekreationsområdet Krutudden. Vi ser det fantastiska Sjötorgsprojektet förvandlas till en halvmesyr. Vi ser icke enhetliga skyltar och spontanskyllning som tillsammans skapar ett ogenomtänkt intryck. En i sammanhanget tydlig politisk hantering av vår gemensamma stadsmiljö som om den tilläts fortsätta, riskerar att radera hundraåriga traditioner av Östhammars stads, och övriga städernas och samhällens gestaltungsutveckling. Vi ser dessutom ett inkonsekvent nyttjande av våra utvecklingsgrupper som om de finns på berörda orter borde vara en naturlig del av stadsutvecklingsarbetet och därmed vara delaktiga och remissinstanser i alla beslut av denna karaktär.

En sökning på ordet stadsarkitekt på Östhammars kommuns hemsida ger svaret, Noll resultat och noll hänvisningar vilket speglar kommunens extremt låga prioritering på vår stadsgestaltning och behovet av en överordnad auktoritet inom området stadsmässiga sammanhang! En auktoritet som över tid kan stå emot att stadsmiljöer blir en politisk handelsvara. Senaste årens organisationsförändringar med ett sammanslaget miljö- och samhällsbyggnadskontor, en flytt av det översiktliga stadsplanearbetet till kommunstyrelsen, en flytt av tekniska nämnden till ett utskott i kommunstyrelsen, åtgärder som sammantaget mycket tydligt har förstärkt centrala politikernas makt och samtidigt minskat det demokratiska inslaget. I allt detta har gestaltungsfrågorna kommit i kläm med en alltmer fragmentiserad och icke sammanhållen gestaltungsmissig stadsutveckling som resultat.

Stadsmiljöerna är en mycket viktig del i vårt historiska arv och vad som fysiskt upplevs som Östhammars gemensamma varumärke, något vi måste vara rädda om för att bevara respektive orters genuina karaktärer. Därför är det av största vikt att den gestaltungsmissiga dimensionen på nytt prioriteras.

Motionären yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

Att kommunen på nytt prioriterar städernas och samhällenas gestaltning genom att återinrätta en central funktion med det totala gestaltungsansvaret som stadsarkitekt eller liknande som skall ligga som en kommunövergripande funktion på exempelvis stabsnivå, där allt gestaltungsmissigt ansvar ligger.

Att kommunen på sin hemsida och i övrig information tydligt informerar om vari ansvaret består i och vem som har det inom området stadsmässig gestaltning.

Att en ny tydlig definition av utvecklingsgruppernas framtida roll i kommunen utvecklas. Skall utvecklingsgrupperna fortsätta i sin nuvarande form kräver motionären att det upprättas en tydliggjord enhetlig roll, en beskrivning av dess arbetsområden, dess geografiska ansvarsområden, krav på årsmöten och annan normal konstitueringsformalia i en demokratisk organisation, samt att utvecklingsgrupperna ges möjlighet att lämna remissvar vad gäller alla frågor som rör gestaltning och övriga förändringar av större vikt för respektive samhälle. Detta sammanställs i "ny policy för utvecklingsgrupper i Östhammars kommun". Alternativt utreds frågan om utvecklingsgrupperna skall ersättas med annan organisation för lokal förankring.

Lars O. Holmgren
Borgerligt Alternativ, BoA

KS

Motion från Lars O. Holmgren (BOA) gällande framtida ansvar och hantering av gestaltningsfrågor i Östhammars kommun

Bakgrund

Lars O Holmgren (BOA) har inkommit med en motion daterad 2015-06-12 gällande framtida ansvar och hantering av gestaltningsfrågor i Östhammars kommun. Holmgren yrkar att kommunen på nytt prioriterar städernas och samhällenas gestaltning genom att återinrätta en central funktion med det totala gestaltningsansvaret som stadsarkitekt eller liknande som skall ligga som en kommunövergripande funktion på exempelvis stabsnivå, där allt gestaltningsmässigt ansvar ligger.

Holmgren yrkar även att kommunen på sin hemsida, och i övrig information tydligt informerar om vad ansvaret består i och vem som har det inom området stadsmässig gestaltning.

Svar på motion:

Gestaltningsansvar, arkitektkompetens och dess placering inom den kommunala organisationen.

Byggnadsnämnden, i Östhammars kommun Bygg- och Miljö, har enligt plan- och bygglagen ansvar för prövning och hantering av lov och förhandsbesked. Byggnadsnämnden ansvarar även för frågor om startbesked, slutbesked, att fastställa kontrollplaner, kontrollansvariga samt anordnar tekniska samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd när det gäller den fortsatta byggprocessen.

Plan- och bygglag (2010:900) 12 kap 7 §

7 § Byggnadsnämnden ska ha minst en person med arkitektutbildning till sin hjälp och i övrigt ha tillgång till personal i den omfattning och med den särskilda kompetens som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Vidare anger Plan- och bygglagen att byggnadsnämnden ska verka för en god byggnadskultur och stads- och landskapsbild som även ska vara estetiskt tilltalande.

Plan- och bygglag (2010:900) 12 kap 2 §

2 § Utöver de uppgifter som byggnadsnämnden har enligt andra bestämmelser i denna lag ska nämnden

1. verka för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande stads och landskapsmiljö,
2. uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning,
3. samarbeta med de myndigheter, organisationer och enskilda vars arbete och intressen rör nämndens verksamhet, och
4. lämna råd och upplysningar i frågor som rör nämndens verksamhet.

Lagstiftningen visar på att det är just byggnadsnämnden som har uppdraget vad gäller gestaltning av den fysiska miljön, stad och land. Frågor gällande gestaltning hanteras under handläggning av bygglov samt diskuteras under arbetsutskott och nämndmöte.

I dagsdatum finns till Bygg- och miljönämndens förfogande på förvaltningen; Plan- och byggchef med arkitektutbildning (hus), två planarkitekter med arkitektutbildning (landskap) samt en förvaltningschef med arkitektutbildning (landskap). Nämnden har således god tillgång på arkitektkompetens.

Hemsidan.

Kommunens externa hemsida har nyligen omarbetats. Det finns en del arbete kvar att göra för att hemsidan ska ge bra information till våra kommuninvånare eller andra som söker om Östhammars kommun.

Holmgrens förslag om att beskriva på kommunens hemsida vem och var ansvaret om gestaltning ligger är god och vi tar med oss synpunkterna i vårt fortsatta arbete med de sidor på hemsidan som berör Bygg- och miljönämnden respektive förvaltningens uppdrag.

Charlotte Köhler

Bygg- och miljöchef

BoA

Svar på motion gällande **Framtida ansvar och hantering av gestaltningsfrågor i Östhammars kommun**

Lars O. Holmgren har för Borgerligt alternativ, BoA, inkommit med motion i rubricerade ärende. Motionären ställer frågor som besvaras av två förvaltningar: Bygg- och miljöförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen, strategienheten.

En av frågeställningarna rör utvecklingsgrupperna och motionären framför följande yrkande:

"Att en ny tydlig definition av utvecklingsgruppernas framtida roll i kommunen utvecklas. Skall utvecklingsgrupperna fortsätta i sin nuvarande form kräver motionären att det upprättas en tydliggjord enhetlig roll, en beskrivning av dess arbetsområden, dess geografiska ansvarsområden, krav på årsmöten och annan normal konstitueringsformalia i en demokratisk organisation, samt att utvecklingsgrupperna ges möjlighet att lämna remissvar vad gäller alla frågor som rör gestaltning och övriga förändringar av större vikt för respektive samhälle. Detta sammanställs i "ny policy för utvecklingsgrupperna i Östhammars kommun". Alternativt utreda frågan om utvecklingsgrupperna skall ersättas med annan organisation för lokal förankring."

Så sent som 2015-11-17 antog kommunstyrelsen ett nytt reglemente för samtliga utvecklingsgrupper i kommunen. I det antagna reglementet finns ett antal skakrav för grupperna att förhålla sig till för att kunna erhålla ekonomiskt stöd och för att kunna fungera som remissinstans till kommunen. Dessa skakrav har tillkommit för att tydliggöra vikten av representation och öppenhet i utvecklingsgrupperna, utan att för den delen styra för hårt hur de väljer att organisera sig.

Ur reglementet:

En utvecklingsgrupp kan:

- fungera som aktör och opinionsbildare i utvecklingsfrågor
- ta tillvara lokala initiativ och utvecklingsmöjligheter
- stimulera intresse och engagemang för den egna orten/bygden men också för det gemensamma kommunala utvecklingsarbetet
- utgöra remissinstans eller samrådspart för kommunen *

En utvecklingsgrupp ska:

- vara politiskt och religiöst obunden
- vara öppen för deltagande för samtliga i orten boende, deltidsboende och verksamma
- arrangera öppna och annonserade möten
- aktivt arbeta för att uppnå representativitet för orten eller bygdens demografi; avseende ålder, kön, etnicitet osv.
- utse kontaktperson/ordförande och ekonomiansvarig/kassör

Årsredovisning/verksamhetsberättelse ska vara kommunen tillhanda 1 mars årligen och ska innehålla:

- deltagarförteckningar från öppna möten
- genomförda aktiviteter
- redovisning av disponerade medel
- beskrivning av genomfört och planerat arbete med utgångspunkt i *ska*-kraven

**under förutsättning att samtliga ska-krav (se ovan) uppfylls. Bland annat innebär detta att deltagandet är dokumenterat representativt för orten eller bygden avseende ålder, kön, etnicitet osv, alternativt att ett aktivt arbete för att leva upp till ska-kraven beskrivits i årsredovisning eller på annat sätt kan styrkas.*

Innan eventuell revidering eller ny inriktning för hur utvecklingsgrupperna bör organiseras och tillsättas skall det nuvarande reglementet utvärderas, enligt innehåll i beslutat reglemente. I utvärderingen av reglementet tas hänsyn till samtliga inkomna synpunkter i ärendet inklusive denna motion.